

Deze leeswijzer is bedoeld om helpend te zijn bij de besluitvorming rondom de voorstellen Ombuigingen Meerinzicht.

Inleiding

Het realiseren van onze ambities voor de inwoners vraagt niet alleen om een sterke visie op ondersteuning, maar ook om een gezonde en duurzame financiële huishouding. Om onze voorzieningen ook in de toekomst bereikbaar, beschikbaar en betaalbaar te houden, staan we voor een gezamenlijke financiële opgave.

In opdracht van onze drie gemeenteraden heeft Meerinzicht inzichtelijk gemaakt waar de mogelijkheden liggen om onze organisatie en uitgaven aan te scherpen. Dit heeft geleid tot een pakket aan voorstellen voor 'Ombuigingen Meerinzicht'. Deze voorstellen gaan niet enkel over cijfers; ze gaan over het slim inrichten van de bedrijfsvoering en het maken van bewuste keuzes in het Domein Sociaal, zodat we de middelen en mensen verantwoord kunnen verdelen.

De voorliggende leeswijzer helpt in de besluitvorming rondom deze voorstellen. Omdat we als drie gemeenten samen optrekken, hebben we een proces uitgelijnd waarin we integraal hebben afgestemd en zijn gekomen tot gelijklopende adviezen in de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde.

De voorstellen zijn gebundeld in thema's, variërend van HRM en ICT tot jeugd en Wmo. Waar sommige besluiten direct de interne bedrijfsvoering raken en door de colleges genomen kunnen worden, vragen andere voorstellen, die raken aan kaders of budgetrecht, om een zorgvuldige weging door de gemeenteraden.

Context

In opdracht van de drie gemeenteraden van Ermelo, Harderwijk en Zeewolde draagt onze gemeenschappelijke regeling Meerinzicht bij aan de financiële opgave waar we als gemeenten voor staan. GR Meerinzicht heeft opdracht gekregen om alle reële ombuigingsmogelijkheden in beeld te brengen.

Deze zijn gevat in het rapport inventarisatie, dat Meerinzicht bij de Meerjarenbegroting 2026-2029 heeft opgeleverd. Hierover bent u als college geïnformeerd als ook de gemeenteraden tijdens de gezamenlijke informatiebijeenkomst van 27 mei 2025. Op 15 juli is er via uw college een raadsinformatiebrief gestuurd met een voortgang van het proces.

De stappen die daarin beschreven worden hebben geleid tot de advisering die nu voorligt.

Wat ligt er nu voor?

Op 9 december 2025 liggen de volgende bundels van Domein bedrijfsvoering en Domein Sociaal voor besluitvorming voor:

Domein Bedrijfsvoering:

- DBV 1.1. HRM Arbeidsvoorwaarden
- DBV 1.2. HRM Geen Arbeidsvoorwaarden
- DBV 2. Maatwerkopdrachten (voorstel 76. Gemeentepagina's betreft een zelfstandig voorstel)
- DBV 3. Informatie & Automatisering
- DBV 5. Facilitair, Gebouwen & Inkoop
- DBV 6. Financiën

NB. in eerdere communicatie bestond ook de bundel DBV 4. I&A zonder effect op personeel. De voorstellen in deze bundel zijn bij bundel DBV 3 gevoegd waardoor bundel DBV 4 is vervallen.

Domein Sociaal

- DS 1. Participatie
- DS 2. WMO
- DS 3. Jeugd
- DS 4. Telefonie en administratie
- DS 5. Inburgering
- DS 6. Efficiënter werken

Tot slot zijn er de bundels Denkrichtingen. De bundel komt in 2026 terug voor besluitvorming.

De route naar besluitvorming

Over een beperkt aantal voorstellen kon het bestuur van Meerinzicht zelf een besluit nemen. En heeft dat inmiddels gedaan. Deze zijn verwerkt in de bijdragen van de gemeenten in de Bestuursrapportage Meerinzicht 2025 met bijbehorende 1^e begrotingswijziging 2025 (raad september 2025)

Over het restant en tevens het merendeel van de voorstellen moeten de gemeenten nog een besluit nemen.

Vaak gaat dat om voorstellen die een gelijkkluidend besluit vragen. Alleen voorstellen met een gelijkkluidend besluit leiden tot de realisatie van een ombuiging. Daarin hebben we als drie gemeenten samen opgetrokken. We hebben gezamenlijk een proces uitgelijnd waarin de voorstellen verder worden uitgewerkt en integraal worden afgestemd. Deze voorstellen worden ter besluitvorming aangeboden aan de colleges van B&W, en indien aan de orde, aan de gemeenteraden.

De gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde houden in een kerngroep samen met Meerinzicht het overzicht op de verdere uitwerking per ombuiging en de realisatie van de ombuiging.

In de aanloop naar deze collegevergadering zijn de portefeuillehouders Bedrijfsvoering en Sociaal Domein afzonderlijk in een gezamenlijk portefeuilleoverleg de voorstellen voorgelegd. Dit om na bespreking tot een eensluidend voorstel richting colleges en/of raden te komen. Die voorstellen liggen nu voor.

De bundels kunnen dus verschillende bestuurlijke routes volgen:

1. Het college neemt een besluit over het gebundelde voorstel.
 - Maatwerkopdrachten
 - I&A met effect op personeel
 - I&A zonder effect op personeel
 - Financiën
 - Telefonie en administratie
2. Het college neemt een voorgenomen besluit over het gebundelde voorstel, waarna de OR of het lokaal overleg en/of de gemeenteraden hun zienswijze / wensen / bedenkingen kunnen meegeven. Hierna volgt een definitief besluit in de colleges.
 - HRM Arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden (OR/LO + gemeenteraden)
 - Facilitair met effect op personeel (OR)
 - Facilitair zonder effect op personeel
3. Het college neemt het besluit over een gedeelte van de bundel en besluit de gemeenteraad te adviseren over het restant van de bundel.
 - Participatiewet (raakt beleidskader en budgetrecht raad)
 - WMO (raakt budgetrecht raad)
 - Jeugd (raakt budgetrecht raad)
 - Wet Inburgering (raakt budgetrecht raad)

Als voorstellen raken aan het budgetrecht van de raad, afwijken van – of invloed hebben op bestaande beleidskaders, zoals bijvoorbeeld opgenomen in de Nota Sociaal Domein – worden deze ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Dit geldt voor de bundels binnen het domein Sociaal.

De bundels binnen het domein Bedrijfsvoering worden ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges. Wanneer er sprake is van voorstellen die bijvoorbeeld raken aan personeel of ICT, dan is dit namelijk een bevoegdheid van het college. Waar het gaat om arbeidsvoorwaarden worden de raden in de gelegenheid gesteld eventuele wensen of bedenkingen naar voren te brengen alvorens de colleges hierover definitief besluiten.

Bundel Denkrichtingen:

41. Ombuigingsvoorstellen Belasting
42. Geautomatiseerde verwerking
43. Archivering by design
44. Externe opslag naar ZWD
45. Kavels opsplitsen met Splits
46. Wettelijke registraties
47. Registraties openbare ruimte
48. 3D basisvoorzieningen
49. Gegevensbeheerders centraal positioneren
57. Harmonisatie abonnementen juridische databases
58. Onderzoek inzet BI ipv externe bureaus
59. Breder inzet BI met efficiency voordelen
61. Minder devices per medewerker beschikbaar stellen
62. Bring your own device

- 65. Harmonisatie zaakgerichtwerken
- 70. Onderzoek professionalisering en verbetering applicatiebeheer
- 71. Harmonisatie van applicaties
- 73. Inzetten op robotisering
- 75. Centrale postverzending

Bundel teruggeven van budget (voor Zeewolde niet van toepassing)

- 4. Flexibel belonen Harderwijk
- 30. Flexibel belonen
- 31. Flexibel belonen Harderwijk

Elke bundel bevat een geharmoniseerd collegevoorstel in de vorm van een oplegger op de bundel. Deze oplegger bevat een advies met bijbehorende argumenten en kanttekeningen per ombuigingsvoorstel. Verder wordt weergegeven wat het besparingspotentieel is van de bundel indien conform advies besloten wordt.

Verder bevat elke bundel de uitgewerkte voorstellen. Deze documenten vinden hun basis in de geïnventariseerde voorstellen uit het Rapport Inventarisatie Ombuigingen dat eerder dit jaar is opgeleverd door Meerinzicht. Elk voorstel is verder uitgewerkt in een geharmoniseerd format. Deze documenten dienen als naslagwerk náást de oplegger met daarin uitgebreider beschreven wat het voorstel inhoudt, wat de argumenten en kanttekeningen zijn en wat de potentiële besparing is.

Opbrengst van de ombuigingen voor EHZ:

De tabellen in de voorstellen met de opbrengst per voorstel bevatten:

- De opbrengst binnen Meerinzicht (verdeelsleutel)
- Een verschuiving van middelen doordat taken terugkomen naar de gemeenten
- Waar van toepassing ook de lokale potentiële besparingen, deze komen dan bovenop die van Meerinzicht

Het totale financiële effect van de voorstellen is als volgt:

Totaaloverzicht financiële gevolgen ombuigingen Meerinzicht									
Totaaloverzicht ombuigingen Meerinzicht									
<i>Effect bijdrage Zeewolde</i>	<i>Voorstellen om mee in te stemmen</i>					<i>Voorstellen om niet mee in te stemmen</i>			
Bundel (bedragen x €1.000,-)	2026	2027	2028	2029		2026	2027	2028	2029
<u>Bundel DBV 1.1 HRM arbeidsvoorwaarden</u>									
77. Tegemoetkoming dienststreizen versoberen*	26	28	28	28					

79. Versoberen opleidingsfaciliteiten						41	41	41	41
80. Beëindigen 5jaars regeling*	17	27	36	38					
83. Versoberen personeelsattenties						n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Totaal bundel 1.	43	55	64	66		41	41	41	41
<u>Bundel DBV 1.2 HRM geen arbeidsvoorwaarden</u>									
78. Geen lunches bij vergaderingen	1	1	1	1					
82. Beëindigen traineeprogramma						25	25	25	25
84. Minder personeelsfeesten	1	1	1	1					
85. Frequentie MTO verlagen		6							
86. Beperkt of geen kerstpakket voor medewerkers zonder arbeidsovereenkomst						1	1	1	1
Totaal bundel 2.	2	8	2	2		26	26	26	26
<u>Bundel DBV 2. Maatwerkopdrachten</u>									
36. Afschaffen bode ondersteuning	4	4	4	4					
55. Budget huisadvocaat	Ver- schuiving budget	Ver- schuiving budget	Ver- schuiving budget	Ver- schuiving budget					
89. Geen inkoop van extra diensten van HRM en Communicatie Zeewolde						60	60	60	60
Totaal bundel 2.	4	4	4	4		60	60	60	60
<u>Bundel DBV 3. Informatie & Automatisering</u>									
61. Een device per medewerker									
63. Verlengen levensduur telefonie		13	13	13					
64. Niet invullen vacature beheer	23	24	24	24					
66. Efficiënter zaakgericht werken			23	23					
69. Harmonisatie tekensoftware	2	2	2	2					
72. Niet invullen vacature I-adviseur						29	30	30	30

74. Saneren mailadressen		6	6	6					
Totaal bundel 3.	25	45	68	68		29	30	30	30
<u>Bundel DBV 5. Facilitair, gebouwen en inkoop</u>									
34. Sluiting gemeentekantoren op vrijdag voor personeel	15	15	15	15					
39. Verkoop vastgoed geen gemeentelijke bestemming	8	8	8	8					
40. Werken met preferred suppliers bij onderhoud vastgoed	7	10	10	10					
Totaal bundel 5.	30	33	33	33					
<u>Bundel DBV 6. Financiën</u>									
90. Versoering ondersteuning financieel beleid						32	32	32	32
91. Versoering ondersteuning financieel beleid Ermelo	-29	-29	-29	-29					
92. Efficiency Financiën		62	62	62					
Totaal bundel 6.	-29	33	33	33		32	32	32	32
<u>Geen bundel</u>									
76. Afschaffen gemeentepagina's	-4	19	19	19					
Totaal ombuigingen bedrijfsvoering cfr. bundels	71	197	223	225		188	189	189	189
<u>Bundel DS 1. Participatie</u>									
16. Sociaal Medische Indicatie	1	2	2	2					
17a. TAZ	Denk-richting	Denk-richting	Denk-richting	Denk-richting					
17b. Tegemoetkoming bij chronische ziekte									
18. Arbeidsmakelaar	6	12	12	6					
21. Debiteurenbeheer	4	8	8	8					
22. Rechtmatigheid inzet op naleving	12	12	12	12					
Totaal bundel 1.	23	34	34	28					

<u>Bundel DS 2. WMO</u>									
3. Intensiveren toezicht Jeugd/WMO	12	17	17	34					
7. Kwaliteitstoetsing Beschermd Wonen									
11. Innovatiebudget	-18	-36	-36	-18					
12/13. Regie op stapeling - lichte hulpverlening voorveld	-13	-16	-8						
12/13. Regie op stapeling - lichte hulpverlening voorveld lokaal ombuigingspotentieel		80	80	80					
Totaal bundel 2.	-19	45	53	96					
<u>Bundel DS 3. Jeugd</u>									
6. Uitwerking Intensiveren inzet kwaliteit Jeugd	-7	4	4	4					
8. Uitwerking herijken werkwijze beschikkingen CJG									
23. Stoppen met inzet klantmanager bij huisartsen						11	11	11	11
25. Uitwerking voorstel stoppen inzet PO en VO						51	51	51	51
26. Uitwerking integrale werkwijze sluitende aanpak Jeugd									
27. Uitwerking voorstel niet wettelijke taken 18+									
Totaal bundel 3.	-7	4	4	4		62	62	62	62
<u>Bundel DS 4. Telefonie en administratie</u>									
9. Telefonie 2e lijn krijgt 1e lijns rol	Denk-richting	Denk-richting	Denk-richting	Denk-richting					
Totaal bundel 4.									
<u>Bundel DS 5. Inburgering</u>									
14. Inburgeren vanuit het AZC		2	7	2					
20. Bijzondere bijstand statushouders	29	29	29	29					
Totaal bundel 5.	29	31	36	31					

Bundel DS 6. Efficiënter werken									
28. Uitwerking overall efficiënter werken	-16	-31	47	63					
<i>Totaal bundel 6.</i>	-16	-31	47	63					
Totaal ombuigingen sociaal cfr. bundels	10	83	174	222	0	62	62	62	62
Totaal netto effect ombuigingen Meerinzicht	81	280	397	447	0	250	251	251	251
Totaal ombuigingen Meerinzicht Min=nadeel									
DD 03 12 25									

De raad wordt voorgesteld om de financiële effecten vanuit de bundels Domein Bedrijfsvoering en Domein Sociaal te verwerken in de begroting 2026-2029.

Monitoring:

De opvolging van de genomen besluiten (hoe hangt de vlag er voor) zal onderdeel uitmaken van de P&C cyclus van de gemeente Zeewolde en Meerinzicht. Meerjarige ontwikkelingen die een andere integrale afweging tot gevolg kunnen hebben, kunnen daarmee in die besluitvorming een plek krijgen.